De Digitale Snelweg

Vogels kijken langs De Digitale Snelweg

Nummer 92

Peter Meijer

Het tijdschrift 'Limosa'

Bij het schrijven van artikelen is het zeer handig als er informatie te vinden is op internet. De NOU heeft vanaf 1932-'36 artikelen die in het Orgaan van de Club van Nederlandse Vogelkundigen stonden, digitaal beschikbaar gesteld. Vanaf 1937 werd het orgaan 'Limosa' genoemd en ook de inhoud van deze nummers zijn gedigitaliseerd en toegankelijk via de 'iclkoud'. Hopelijk komen de Jaarberichten vanaf 1912 en de organen vanaf 1922 tot 1932 ook nog beschikbaar. Daar staat ook zeer interessante informatie in. Zie voor meer informatie: *http://nou.natuurinfo.nl/website/* of *http://nou.natuurinfo.nl/website/limosa/index.php*.

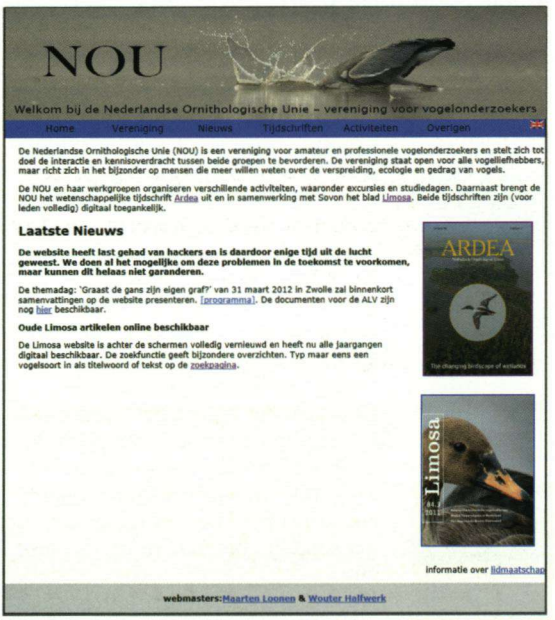

Op de website van de NOU zijn de uitgaven van deze vereniging te vinden in digitale vorm.

De Huismus

Er is een Stichting Witte Mus gevestigd in Andijk. Uiteraard heeft de stichting een website (*http://www.stichtingwittemus.nl/index.html*). De stichting houdt zich bezig met onderzoek, zie bijvoorbeeld: *http://www.stichtingwittemus.nl/proj34ZetDeHuismusOpDeKaart.html*. De Stichting Witte Mus is van mening dat de teruggang van de populaties Huismussen helemaal nergens voor nodig is. Er zijn simpele oplossingen. De twee belangrijkste dingen die je nodig hebt, zijn de wil en de moed iets tegen de achteruitgang te doen. Met de kennis die in de loop van vele jaren verzameld, is kan de stichting daarbij helpen. Hoe kunnen wij dat zomaar zeggen, als een organisatie als Vogelbescherming Nederland al jaren haar best doet de Huismus te helpen er weer bovenop te komen? Dat kunnen we omdat wij zelf al sinds 2004 voor elkaar hebben dat een groepje van minder dan tien Huismussen uit kon groeien naar een kolonie Huismussen die aan het einde van hun broedseizoen uit honderden individuen bestaat. Deze voornamelijk jonge Huismussen verspreiden zich in het najaar over de verschillende provincies om Andijk, onze 'standplaats'. De grootste afstand die een Huismus daarbij kan afleggen, is 545 km. U leest het goed. Ruimschoots tot in Duitsland of België. In theorie kan één grote kolonie heel Nederland opnieuw bevolken met Huismussen. Of dat ook gebeurt, is nog nooit onderzocht en blijft zodoende theorie.

De huismusverspreidingskaart van de Sovon zegt echter een heleboel. De kennis die we, sinds de winter van 1997-'98, door onze ervaring met Huismussen en hun biotoop hebben opgedaan, houden wij niet voor onszelf. We delen het heel graag met u. De makkelijkste weg voor ons is als u daarvoor ons huismussenforum.nl gebruikt. Alle daar verzamelde informatie is namelijk direct voor vele mensen tegelijk beschikbaar.

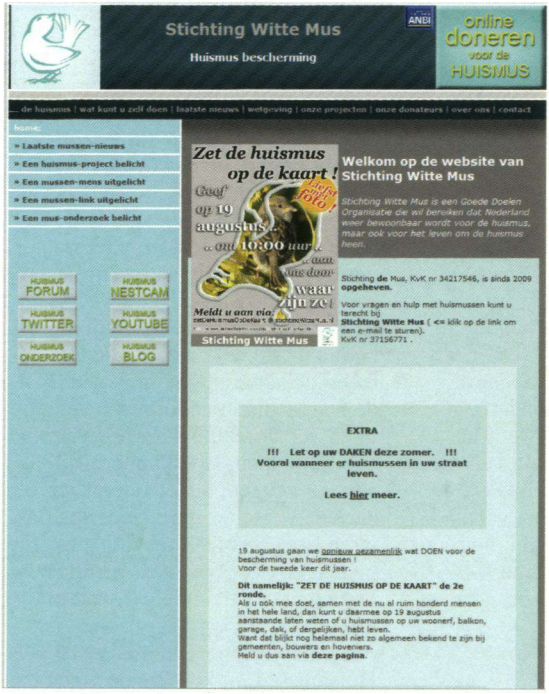

De Stichting Witte Mus zet de bedreigde Huismus op de kaart.

Zwarte Kraai slaat Houtduif

Karin Uilhoorn mailt op 16 maart 2012 dat zij: 'Er deze week getuige van was dat een Zwarte Kraai plotseling een Houtduif uit de lucht sloeg en deze vervolgens helemaal kaal plukte'. Zij ziet Zwarte Kraaien regelmatig (actief) Houtduiven verjagen, maar dat ze tot zoiets in staat zouden zijn had zij vooraf niet voor mogelijk gehouden. Haar vraag: 'Is dit verschijnsel bekend?' De waarneming staat op: *http://waarneming.nl/waarneming/view/63683506).*

Witkopzeearend

Wel eens een Witkopzeearend met zijn vleugels zien roeien? Kijk op: *http://www.youtube.*

Een Amerikaanse Witkoparend duikt in het water en zwemt dan enige tijd rustig rond. (Bron: YouTube.com).

com/watch?v=87xNpOYOlQ4. Deze film is gemaakt bij de plaats Baton Rouge, een Amerikaanse stad die gelegen is aan de Mississippi. De stad heeft ruim 225.000 inwoners. Sinds 1849 is Baton Rouge de hoofdstad van de Amerikaanse staat Louisiana. De arend duikt in het water en zwemt dan rond.

Zangvogels en Conferenceperen

Op 20 maart 2012 heeft het Faunafonds een persbericht uit laten gaan: 'Firefly's zorgen voor minder fruitschade door zangvogels'. Zangvogels brengen jaarlijks veel schade toe aan peren. Onderzoek in opdracht van het Faunafonds laat zien dat pikschade sterk verminderd kan worden door het gebruik van zogenoemde Firefly-bakenkaarten, die oorspronkelijk zijn ontwikkeld om te voorkomen dat vogels zichzelf tegen hoogspanningslijnen dood vliegen.

Het totale bedrag aan uitgekeerde tegemoetkomingen voor schade aan fruit veroorzaakt door zangvogels is de laatste vijf jaar enorm toegenomen. In 2011 werd het voorlopige maximum met meer dan 1,3 miljoen euro bereikt. De precieze oorzaken voor deze toename van schade bij met name Conferenceperen zijn onbekend. De teelt van de zoete Conference is fors toegenomen en dit is tevens de soort die bij kleine zangvogels in trek is. Wat ook een rol kan spelen is een lerend effect bij de vogels. Zo bleek uit onderzoek in Engeland dat mezen het gedrag van het kapot pikken van de doppen van melkflessen van elkaar overnamen. Mogelijk leren mezen zo ook van elkaar dat peren in het najaar een gemakkelijk bereikbare voedselbron zijn.

Het merendeel van de fruittelers maakt gebruik van één of meer preventieve middelen ter voorkoming van de schade, zoals knalapparaten, vlaggen, linten en ballonnen. De schadeverminderende werking van veel van deze middelen is echter beperkt. Er is behoefte aan maatregelen die tot een effectieve

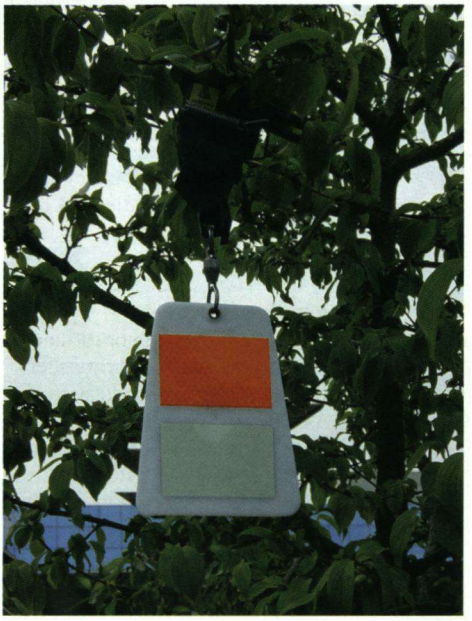

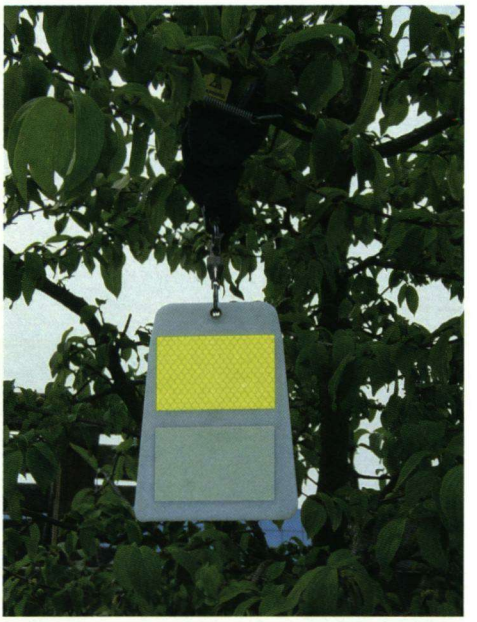

Voor- en achterzijde van de Firefly-bakenkaart. Dit hulpmiddel wordt onder andere ingezet tegen schade aan gewassen door vogelvraat.

vermindering van de schade door vogels aan rijpend fruit kunnen leiden. Daarom is in opdracht van het Faunafonds door Sovon Vogelonderzoek Nederland onderzoek verricht naar de schadewerende werking van de Firefly-bakenkaart aan rijpende Conferenceperen op een twintigtal fruitteeltbedrijven in Zeeland en de Betuwe. Gemiddeld over deze bedrijven was er in de proefvlakken met Firefly's minder schade veroorzaakt door kleine zangvogels dan in de proefvlakken zonder Firefly's. De grootste schadevermindering was zichtbaar bij de proefvlakken met Firefly's geconcentreerd langs de windsingel. Tijdens deze proef trad een halvering van de schade op.

Of fruittelers gebruik gaan maken van de Firefly hangt af van de schade die de laatste jaren op hun bedrijf ontstaan is, de kosten voor aanschaf van de Firefly en het belangrijkste is het vertrouwen dat de telers aan de werende werking van de Firefly toekennen. De kosten voor een Firefly zijn €27,00 per stuk. Het aantal Firefly's per hectare verschilt erg met het type en de ligging van het bedrijf. Dit dient in de praktijk uitgezocht te worden en zal verder worden gemonitord door het Faunafonds.

Het Faunafonds is een zelfstandig bestuursorgaan. Tot de kerntaken behoren het verrichten van onderzoek naar faunaschade, het adviseren van het ministerie van EL&I en provincies en het verlenen van tegemoetkomingen bij schade door beschermde inheemse diersoorten. De rapportage is te raadplegen via de website van het Faunafonds: *http://www.faunafonds.nl*. Op deze website vindt u ook andere onderzoeken naar faunaschade, preventie van schade en het beheer van de Nederlandse fauna. Met dank aan Henri Bouwmeester.

Firefly

De Firefly-bakenkaart is een gepatenteerde bakenkaart om vogels opmerkzaam te maken op gevaarlijke situaties. De kaart is ontwikkeld door biologen van Foreest Groen Consult om te voorkomen dat vogels zichzelf tegen hoogspanningskabels doodvliegen. Met deze bakenkaarten worden verscheidene praktijkproeven uitgevoerd, onder andere op enkele bedrijven met Conferenceperen Het onderzoeksrapport daarvan ('Preventie van vogelschade bij fruitbedrijven') is te downloaden via: *http://www.faunafonds.nl/upl/files/Rapporten%5C66.%20Bremer%20en%20Hallman%202012%20Preventie%20van%20vogelschade%20bij%20fruitbedrijven.pdf*.

Deze originele toepassing van deze bakenkaarten is echter allang niet meer de enige toepassing. De kaart is ook toegepast

Op Vliegveld Twente zijn vluchten uitgevoerd met een robotvogel. In de vlucht lijkt het wel of er een echte Slechtvalk rondvliegt. De beelden zijn afkomstig van het filmpje op YouTube waarop deze vliegende robot is te bewonderen.

en getest in een aantal andere situaties, zoals: ter voorkoming van aanvaringen met bovengrondse kabels en leidingen, op windmolens (windturbines), als afschrikking op gewassen, onder andere tegen schade door ganzen of kraaiachtigen, als afschrikking op vervuilde vijvers (afvalwaterzuivering, industriële vijvers), voor het tegengaan van nestelen op gebouwen (elektrische installaties, etcetera) en ter voorkoming van schade aan fruitgewassen. Regelmatig wordt de Firefly-bakenkaart in nieuwe situaties uitgetest. Op dit moment loopt er een test in Letland om te voorkomen dat Ooievaars op elke schoorsteen hun nest bouwen. In Nederland hangen de eerste bakenkaarten in de gemeente Bronckhorst, Doesburg en Voorst als onderdeel van het roekenbeschermingsplan. Zie ook: *http://www.vogelwering.eu/content/view/2/14/.*

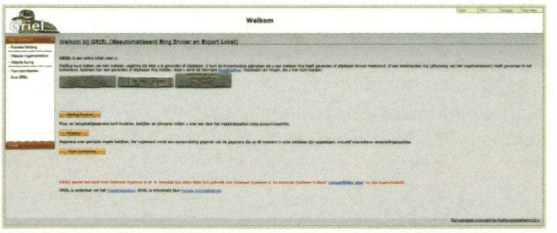

Het Geautomatiseerd Ring Invoer en Export Loket (GRIEL) is een on line-applicatie van het Vogeltrekstation, waarmee ringgegevens kunnen worden ingevoerd en opgevraagd.

Redders van de natuur?
Op een filmpje op de website van YouTube is te zien hoe een door mensen gemaakte 'Slechtvalk' heel erg goed kan vliegen. Het lijkt wel een echte vogel. Kijk eens op: *http://www.youtube.com/watch?v=pgE-mVqQjc4.* De demonstratie met deze robotvogel werd gegeven op Vliegveld Twente.

Ringgegevens invoeren
Gegevens van geringde vogels kunnen worden ingevoerd op de website van het Geautomatiseerd Ring Invoer en Export Loket (GRIEL). De pagina is de vinden op: *http://www.griel.nl/.* GRIEL is een on-line loket waar u melding kunt maken van een metalen vogelring die door u is gevonden of afgelezen. U kunt de invoermodule gebruiken als u een metalen vogelring heeft gevonden of afgelezen binnen Nederland, of een Nederlandse ring (afkomstig van het Vogeltrekstation) heeft gevonden in het buitenland. Iedereen kan een gevonden of afgelezen ring melden. Lees wel eerst de beknopte handleiding voordat u gaat invoeren. Klaas van Dijk heeft het uitgeprobeerd. Hij is wel kritisch over het feit dat het lang duurt voor er antwoord op de vraag naar de gegevens van een vogelring komt.

Mocht u mij op zaken willen attenderen of naar aanleiding van bovenstaande reageren dan kunt u mij bellen of schrijven. Mijn website vindt u op *http://www.petercmeijer.nl.* Hier vindt u een link naar *het Vogeljaar* en de genoemde links uit de rubriek 'Vogels kijken langs De Digitale Snelweg'. Ook de websites van vogelaars en vogelorganisaties kunt u hier vinden.

■ P.C. Meijer, Mossel 16, 1775 JB Middenmeer, (0227) 50 35 59, e-mail: digitalesnelweg@petercmeijer.nl.